

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2005 decemberében

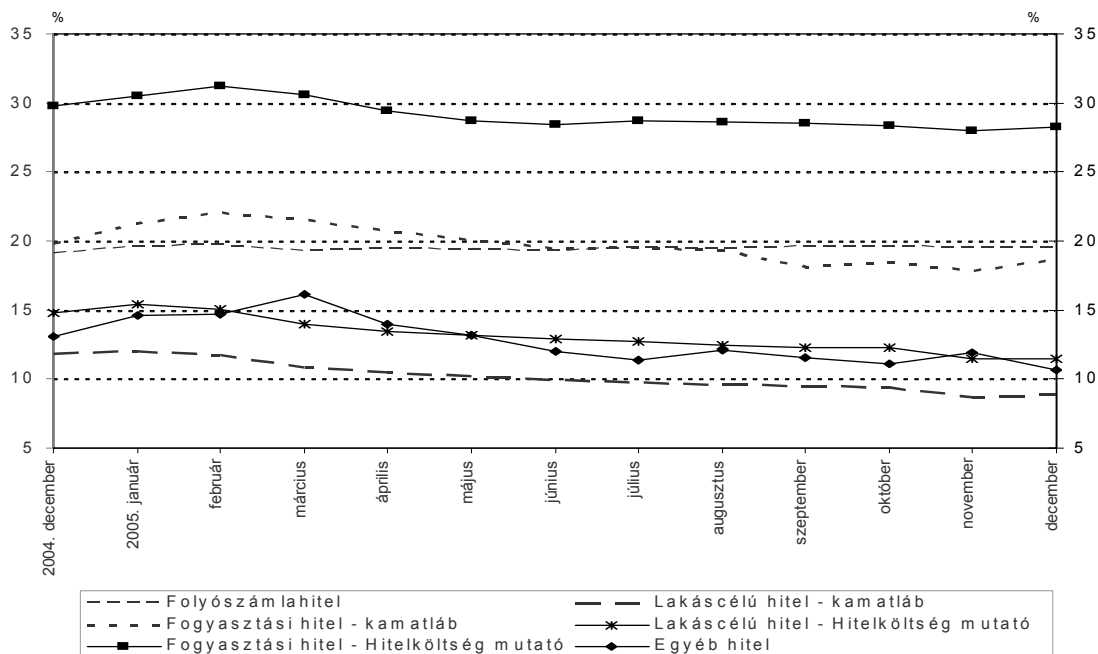
2005 decemberében a háztartások folyószámlahiteleinek és lakáscélú hiteleinek átlagos kamatlába csak kismértékben módosult; a háztartásoknak nyújtott fogyasztási hitelek átlagkamatlába emelkedett, az egyéb hiteleké pedig csökkent. A háztartások éven túli lejáratra lekötött betéteinek átlagos kamatlába emelkedett. A nem pénzügyi vállalati szektor forintbiteleinek és forintbetéteinek átlagos kamatlábai kismértékben változtak, kivéve az éven túli betéteket, amelyek átlagkamatlába csökkent. A bankközi forintpiacon az átlagos kamatlábak kismértékű csökkenése volt tapasztalható.

A háztartások eurobiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai közül csak a folyószámlahitelek kamatlába változott számottevően, egyedi hatás következtében csökkent. A nem pénzügyi vállalatok eurobiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai csak kismértékben változtak.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába 2005. decemberben nem változott, 19,55%-ot tett ki. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába 25 bázisponttal 8,90%-ra csökkent, átlagos hitelköltség mutatója pedig 4 bázisponttal 11,49%-ra módosult. A fogyasztási hitelek átlagkamatlába összetétel-változás következtében 81 bázisponttal 18,66%-ra, átlagos hitelköltség mutatója 30 bázisponttal 28,27%-ra emelkedett. Az egyéb hitelek átlagkamatlába a hitelek összetételének változása miatt 131 bázisponttal 10,64%-ra csökkent.

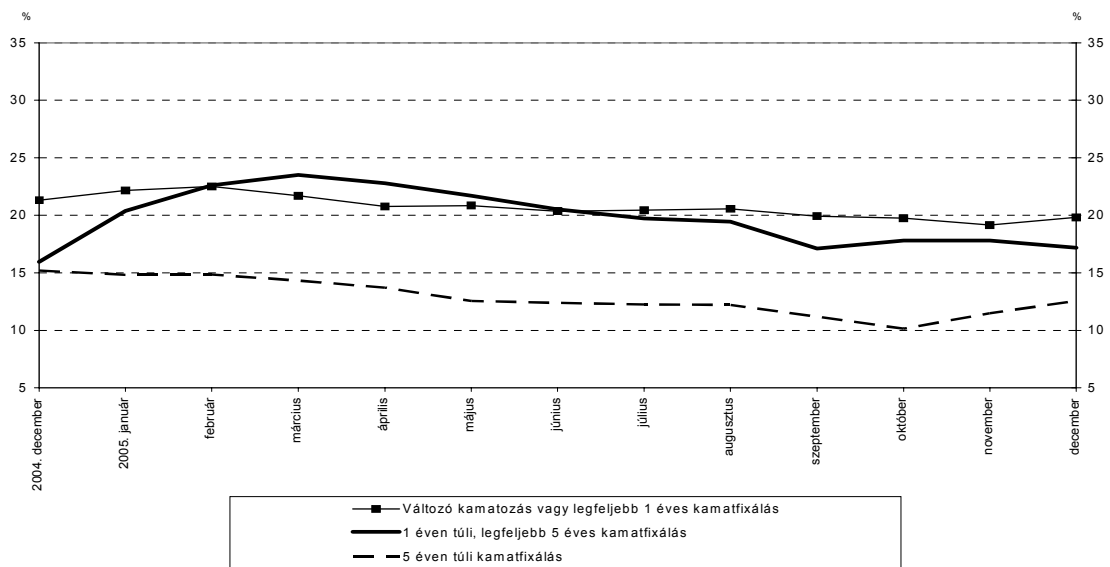
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2005. decemberben a megkötött fogyasztási hitelszerződések értéke 26,3 milliárd forintot tett ki, amely 2,5 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a fogyasztási hitelek aránya novemberről decemberre 52,5%-ról 53,5%-ra emelkedett.

A lakáscélú hitelszerződések értéke decemberben 14,6 milliárd forintot tett ki, amely 1,9 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a lakáscélú hitelek aránya decemberben a novemberi 36,2%-ról 29,6%-ra csökkent.

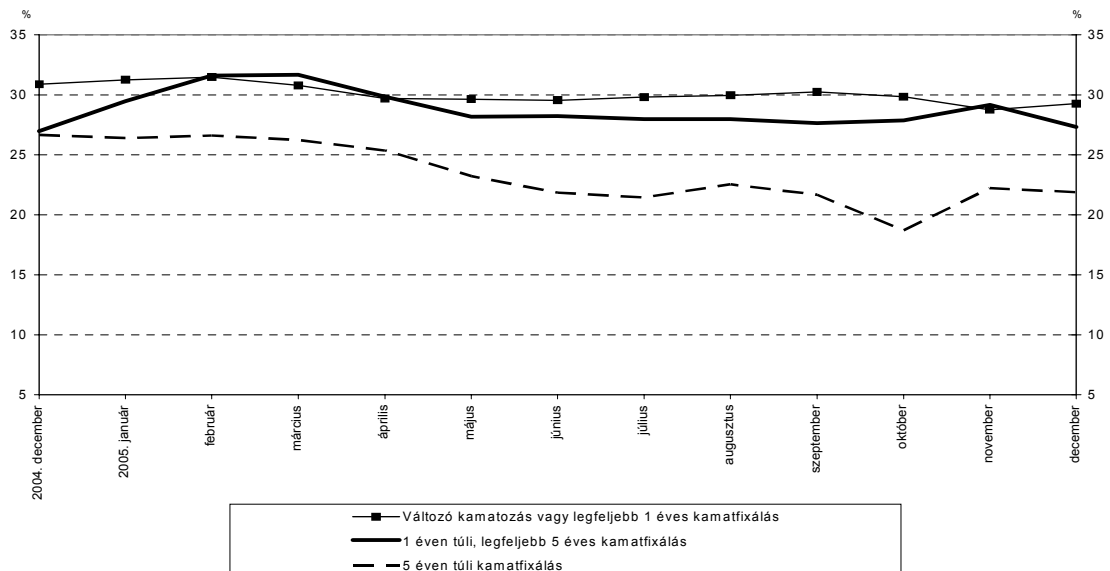
Az egyéb hitelek esetében az új szerződések értéke decemberben 8,3 milliárd forint volt, amely az összes folyószámlahitelen kívüli hitel 16,9%-át tette ki. Az új szerződések értéke 3,2 milliárd forinttal, míg aránya 5,6 százalékponttal emelkedett novemberről decemberre.

2. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos kamatlába

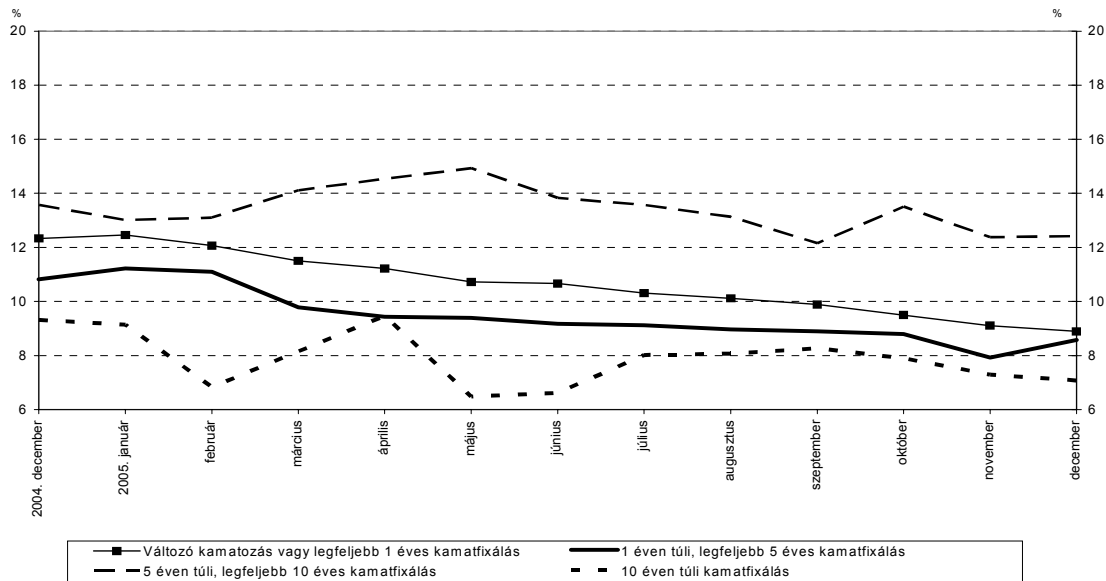
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába decemberben 68 bázisponttal 19,81%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 62 bázisponttal 17,18%-ra csökkent; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 107 bázisponttal 12,56%-ra emelkedett. A fogyasztási hitelek átlagos kamatlábának változását a hitelek összetételének módosulása okozta.

3. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

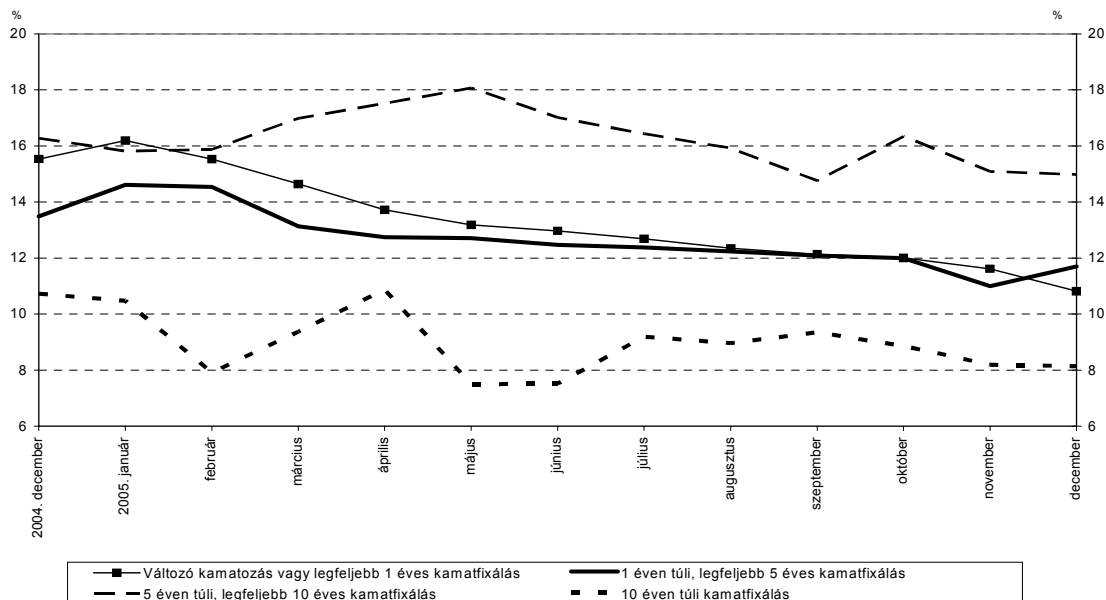
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 50 bázisponttal 29,26%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 185 bázisponttal 27,31%-ra; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 35 bázisponttal 21,88%-ra csökkent. A fogyasztási hitelek átlagos hitelköltség mutatójának változását a hitelek összetételének módosulása okozta.

4. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos kamatlába

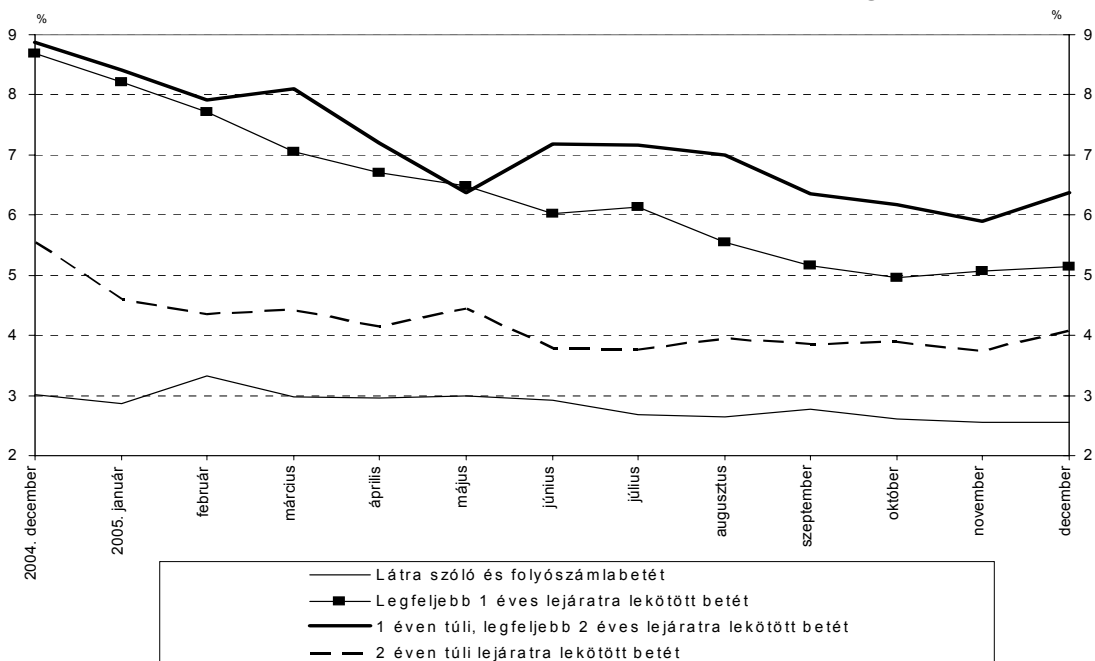
A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába decemberben 21 bázisponttal 8,89%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába 65 bázisponttal 8,57%-ra emelkedett; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 4 bázisponttal 12,42%-ra módosult; a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába pedig 21 bázisponttal 7,08%-ra csökkent.

5. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója decemberben 80 bázisponttal 10,82%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 71 bázisponttal 11,70%-ra emelkedett; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója 11 bázisponttal 14,98%-ra; míg a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hiteleké 5 bázisponttal 8,14%-ra módosult.

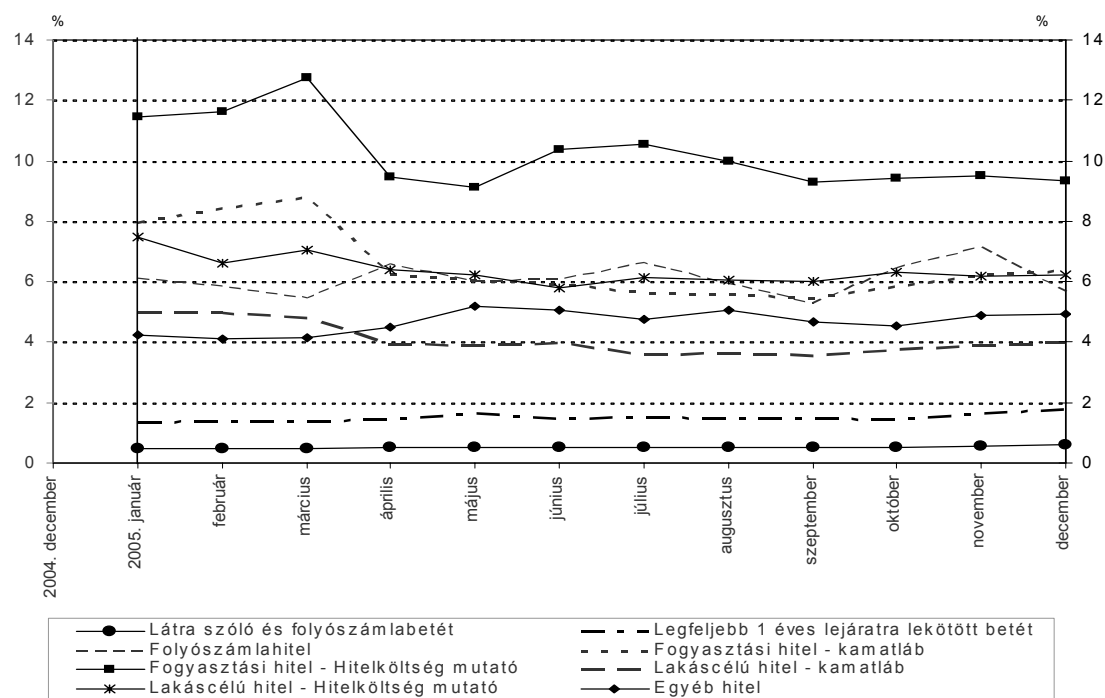
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A látra szóló betétek átlagkamatlába nem változott, decemberben 2,56%-ot tett ki. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába 7 bázisponttal 5,14%-ra módosult; az éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába 48 bázisponttal 6,37%-ra; a két éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába pedig 34 bázisponttal 4,08%-ra emelkedett novemberről decemberre. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke decemberben 684,4 milliárd forintot tett ki, amely 98,0 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába ²

² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

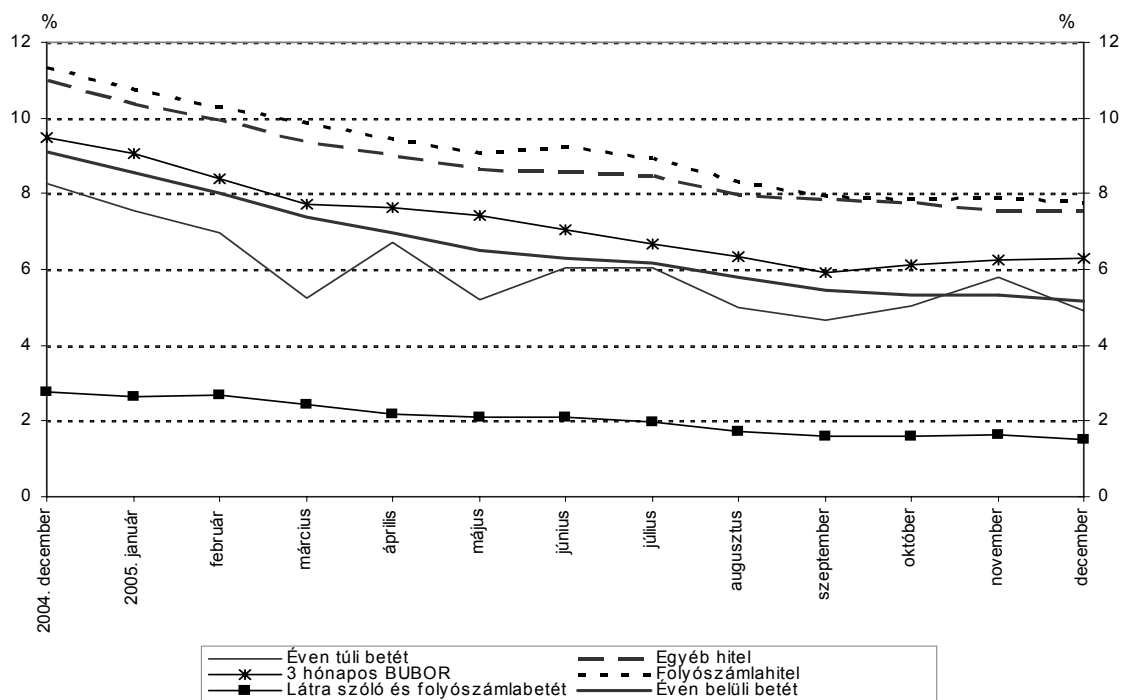
Az euro folyószámlahitelek átlagkamatlába 2005. decemberben 145 bázisponttal 5,67%-ra csökkent egyedi hatás következtében. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 11 bázisponttal 3,97%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 7 bázisponttal 6,23%-ra módosult. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába 13 bázisponttal 6,34%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 17 bázisponttal 9,34%-ra változott. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába 4 bázisponttal 4,92%-ra módosult decemberben. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 0,1 milliárd forinttal 2,7 milliárd forintra nőtt; a lakáscélú hiteleké 0,5 milliárd forinttal 0,7 milliárd forintra csökkent; az egyéb hiteleké pedig 2,0 milliárd forinttal 3,0 milliárd forintra emelkedett.

A háztartások éven belüli lekötésű eurobetéteinek átlagos kamatlába 15 bázisponttal 1,79%-ra; a látra szóló és folyószámlabetéteké 3 bázisponttal 0,60%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 9,1 milliárd forinttal 60,7 milliárd forintra csökkent.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

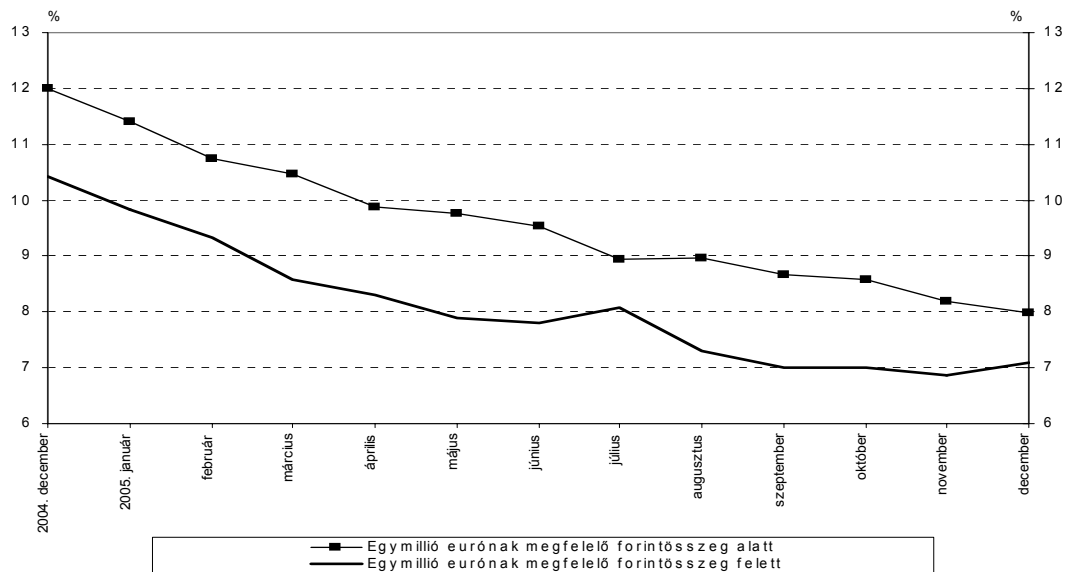
8. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A **nem pénzügyi vállalatok** folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2005. decemberben 12 bázisponttal 7,75%-ra módosult; a folyószámlahiteleken kívüli hiteleké pedig nem változott, decemberben 7,54%-ot tett ki. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződéseinek értéke decemberben 244,5 milliárd forint volt, amely 56,4 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába 17 bázisponttal 5,17%-ra változott, az éven túliaké pedig összetétel-változás miatt 85 bázisponttal 4,93%-ra csökkent. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke decemberben 1225,8 milliárd forintot tett ki, amely 251,6 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába 9 bázisponttal 1,53%-ra módosult decemberben.

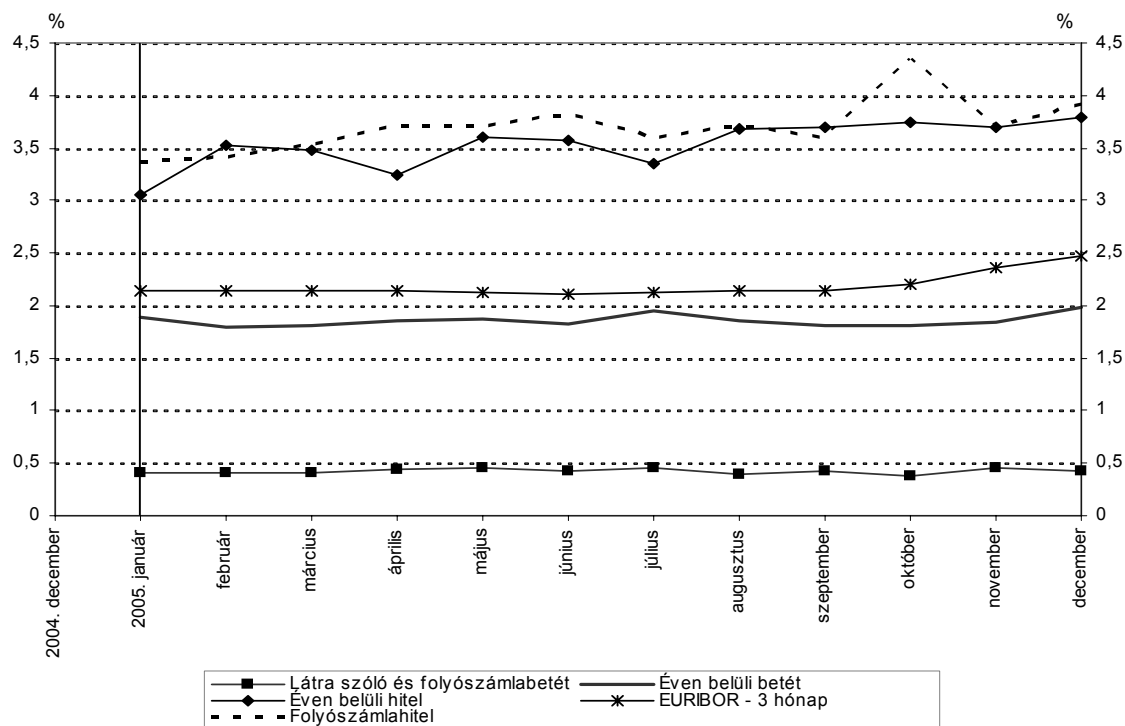
9. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forintHITELEINEK ÁTLAGOS KAMATLÁBA (A HITEL ÖSSZEGE SZERINT)

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti³ összegű nem folyószámla forintHITELEK ÁTLAGOS KAMATLÁBA 21 bázisponttal 7,99%-ra csökkent, míg az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettieké 23 bázisponttal 7,09%-ra emelkedett.

2.2. Az euroHITELEK és euroBETÉTEK adatai

10. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött euroHITEL- és euroBETÉT-szerződések havi ÁTLAGOS KAMATLÁBAI ÉS AZ EURIBOR

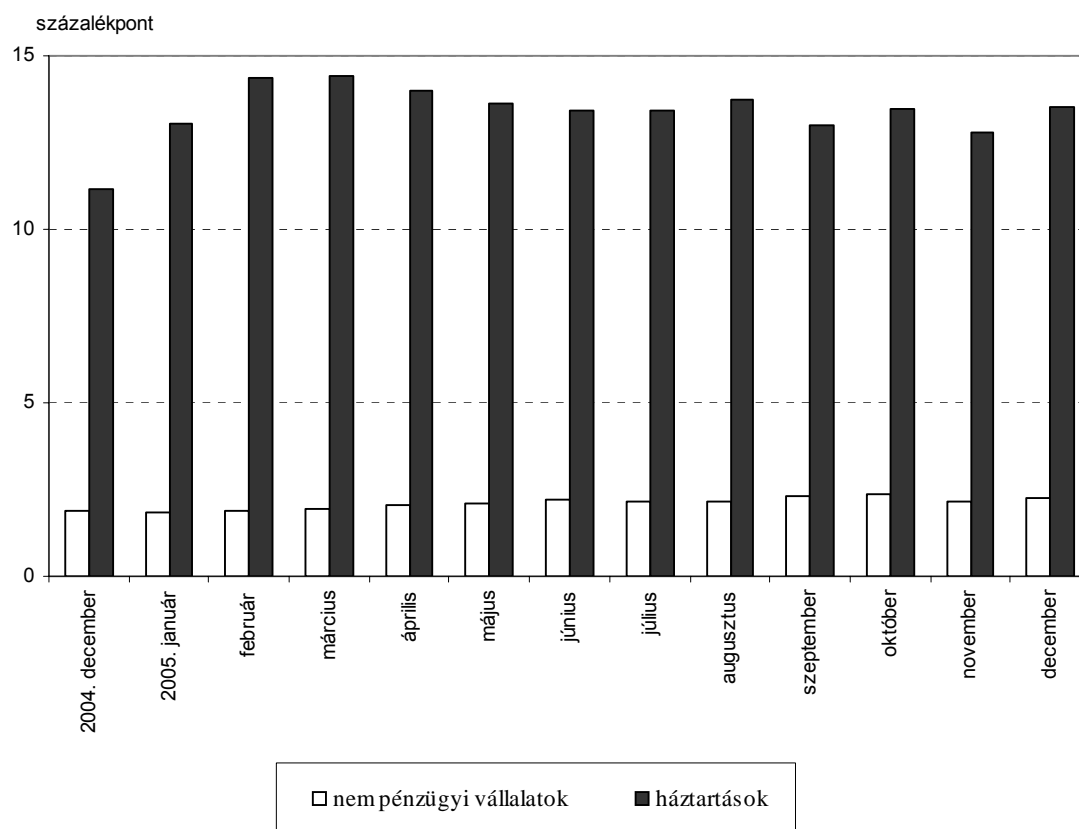
³ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forintHITELEKRE vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

A **nem pénzügyi vállalatok** euro folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2005. decemberben 22 bázisponttal 3,92%-ra emelkedett; a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek átlagkamatlába pedig 9 bázisponttal 3,79%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2005. decemberben 101,2 milliárd forintot tett ki, amely 8,1 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

A nem pénzügyi vállalatok látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába 2005. decemberben 3 bázisponttal 0,42%-ra; az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába pedig 14 bázisponttal 1,99%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 45,4 milliárd forinttal 389,2 milliárd forintra csökkent.

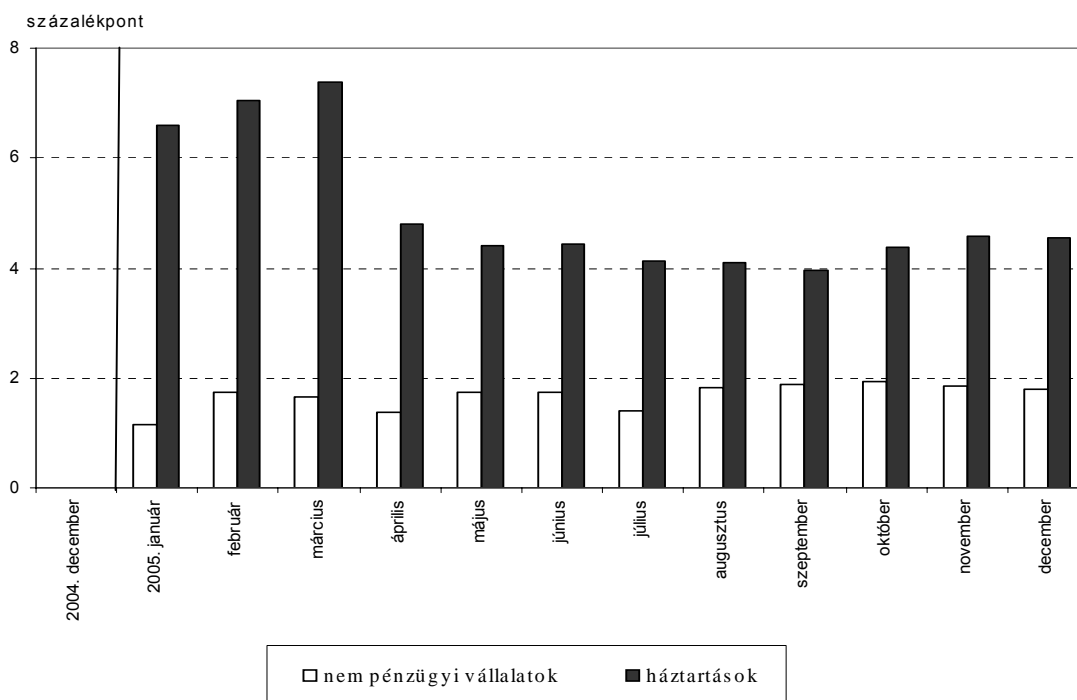
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

11. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forintbetét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2005. decemberben 12,78 százalékponttól 13,51 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 2,17 százalékponttól 2,28 százalékpontra nőtt.

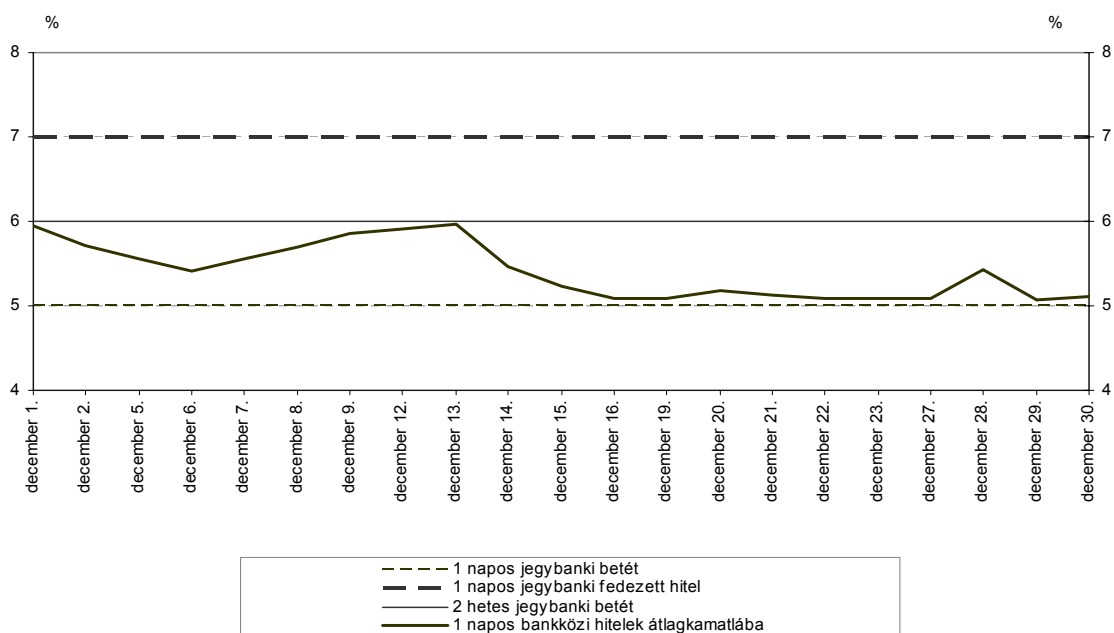
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

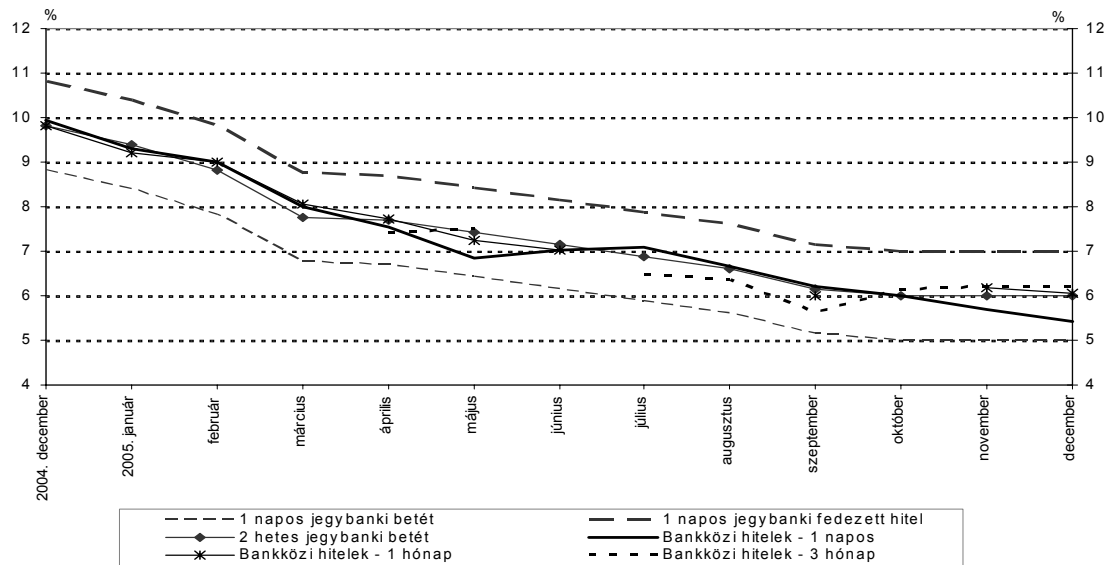
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euro fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség 4,57 százalékpontból 4,54 százalékpontra módosult. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség 1,80 százalékpontból 1,80 százalékpontra változott.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

13. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai

14. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2005 decemberében 2475,4 milliárd forint volt a forgalom, amely 476,3 milliárd forintra magasabb az előző havi értéknél. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába novemberhez viszonyítva 28 bázisponttal 5,41%-ra csökkent; az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké 13 bázisponttal 6,05%-ra, a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké pedig 1 bázisponttal 6,21%-ra módosult.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozó időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

Nem pénzügyi vállalatok:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_EUR

Háztartások:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_EUR

Bankközi forintkihelyezések adatai:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0903_bankkoozi

Budapest, 2006. január 27.

Módszertani megjegyzések

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

- a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.
- b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.
- c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

- a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábat úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábanak különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.
- b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy

legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábat az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8., 10. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábat az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.

9. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.